

Основни мотиви

в творчеството

на Атанас Далчев

- Неизбежната, неумолима смърт; скръбното угасване на човешкия живот, мъчителният път към плашещото отвъдно битие; безсилието пред жестоката съдбоновна предопределеност, пред агресивността на демоничната стихия; парадоксалното безсмъртие на властната пагубна сила („Болница”, „Вратите”, „Жената в черно”)
- Прочетената книга на живота, асоциативно пренасяща мисълта към идващата смърт („Старата книга”)
- Страданието на хората от крайните градски квартали; социалната нищета и обреченост на човека, който е в плен на бедността („Хижи”)
- Неизживеният живот, печалното, безплодно и безсмислено съществуване, лишено от радост и надежда; тъжното усещане за неизпитано щастие („Старите моми”, „Повест”, „Молитва”)
- Тъжният житейски път, белязан с мрачния знак на вечното повторение; абсурдното движение без цел и посока; пътят на смъртта, безнадежността, отчаянието; проклятието над човешката съдба („Коли”, „Път”)
- Скръбното завръщане в бащината къща, обитавана единствено от безутешни спомени; неспирно течащо време, поставило злокобния си отпечатък върху предметния свят („Есенно завръщане”)
- Чудото, вълшебството, очарованието на приказното, въображаемото; красотата на детското възприятие на света; сакрализацията на детската душа като единствения неомърсен извор на добро („Прозорец”, „Сняг”)
- Тясното, затворено пространство, изолирано от външния свят; „херметизираното” битие, проникнало от тоталната разруха, от необратим разпад; антиномията на човешкото присъствие – отсъствие („Стаята”, „Къщата”)
- Спрялото време, мъртвата статика; безвремието, в което е неосъществима позитивната метаморфоза, а властва само унищожението, заличаването на материалното („Стаята”)
- Огледалото като знак за безвъзвратното отминалото, но същевременно и белег на празнота, пустота, която обгражда Аза; непостижимото самопознание, обреченото на неуспех търсене на собствената идентичност; абсурдният опит за превъзможване на самотата („Стаята”, „Повест”); Огледалото, което може да създаде жадуваното чудо в делника; неочаквано преобразено битие; приказната трансформация на обикновенното в необикновенното; спасението на човека, преоткрил красотата на мирозданието;

благата вест за новото духовно разждане на личността („Огледало”, „Ангелът на Шартър”)

- Отчуждението на самотния човек от действителността; непреодолимата преграда между индивида и другите; страхът от контакт с делничния живот отвъд границата; илюзорното, фикционално съществуване, придобило измеренията на смъртта; мнимото заминаване, което всъщност се оказва неизменно обитаване в едно и също колкото реално, толкова и иреално пространство („Повест”)

- Усещането за изчерпаност на човешкия живот, за достигнат предел, отвъд който губят смисъл и стават излишни желанията, стремежите, поривите за промяна; песимистичното съзнание за извървения докрай път („Повест”)

- Книжовното знание, разминаващо се с истината за реалния живот; духовното и материалното, субективното и обективното; невъзможността да се опознае светът извън кръга на личното; загубата на представата за същинското лице на битието отвъд бариерата; неизживяната любов, непочувстваният трепет на съкровения интимни вълнения („Книгите”)

- Времето като интимно-психологическа категория, измерваща бездната на индивидуалното страдание, самотата, отчуждение; драмата на човека, дистанциран от бесния ритъм на техническия век и от греховните „цветя на злото” сред урбанистичния хаос; трагедията на личността в големия град, възприет като символ на моралното падение, жестокостта; невъзможното чудо на нравственото пречистване и обновление; песимистичното светоусещане, скептицизмът на интелектуалеца, загубил вяра в позитивната метармофоза („Дяволско”, „Сняг”)

- Предизвикателното, демонизирано противопоставяне на различния, другия свят; актът на въображаемото самоубийство като знак за дръзкото разграничаване от профанния живот „долу”; странната, непредвидима, експресивна реакция на индивида, почувствал с болезнена острота безразличието на обхванатия от болно веселие град към личната трагедия на самотния интелектуалец („Дяволско”)

- Животът и смъртта; неизбежната промяна в греховното и преходно човешко съществуване; страданието, угризенията на съвестта, разочарованието като постоянен белег на земното битие; жребият на човека, обречен да греши, да се лута, да осъзнава илюзорността на своите копнежи; непроменимата, но и неодолювана и мъртва материя – единствената територия на светостта и непогрешимостта; утвърждаването на тленното, което макар и подвластно на смъртта и греха, носи в себе си истинския живот („Камък”)

Символни образи

в поезията

на Атанас Далчев

- v Къщата („Вратите”, „Есенно завръщане”, „Повест”)

- v Стаята („Старите моми”, „Стаята”, „Дяволско”)

- v Стените („Есенно завръщане”, „Хижи”, „Къщата”, „Стаята”, „Повест”)

- v Прозорецът („Прозорец”, „Повест”, „Болница”, „Вятър”, „Старите моми”, „Дяволско”, „Нощ” и др.)

- v Вратата („Вратите”, „Стаята”, „Повест”, „Къщата”, „Младост”)

- v Огледалото („Стаята”, „Повест”, „Огледало”)

- v Часовникът („Повест”, „Болница”, „Стаята”, „Дяволско”)

- v Градът („Младост”, „Носачи на реклама”, „Хижи”)

- v Мракът, нощта („Вратите”, „Дъжд”, „Къщата”)

- v Дъждът („Дъжд”, „Коли”, „Вратите”, „Къщата”, „Нощ”, „Балконът”, „Младост”)

- v Вятърът („Вятър”, „Път”, „Вратите”, „Къщата”)

- v Пътят („Коли”, „Есенно завръщане”, „Прозорец”)

- v Есента („Есен на Ке Волтер”, „Коли”, „Стаята”, „Повест”)

- v Зимата, снегът („Път”, „Сняг”, „Вратите”)

- v Книгата („Старата книга”, „Нищия духом”, „Книгите”, „Пролет”)

- v Обикновеният човек („Нищия духом” – обушарят; „Любов” – хамалинът; „Молитва” – просякът; „Работник”)

- v Детето („Съдба”, „Молитва”, „Синеокото момче”)